

College

De Rekenkamer van de gemeente Tilburg
Stadhuisplein 128
5038 TC Tilburg

Afdeling
Maatschappelijke Ontwikkeling

Ons kenmerk
PU2009_10393290/JvG/DE

Uw kenmerk

Datum
22 december 2009

Onderwerp
Rekenkamerbrief 30 november 2009

Geachte leden van de Rekenkamer,

Dank voor uw *Rekenkamerbrief Subsidiebeleid: een pleidooi voor een kwantumsprong*, die wij van u hebben ontvangen. Wij stellen het op prijs dat u ons in de gelegenheid stelt een reactie hierop te formuleren, voorafgaand aan de aanbidding van uw brief aan de gemeenteraad. Om de raad het volledige inzicht te geven in onze reactie en deze op zichzelf te kunnen beoordelen, willen we u in overweging geven om onze reactie als bijlage aan uw aanbiedingsbrief toe te voegen.

Onze reactie bestaat uit twee delen. Enerzijds willen wij u deelgenoot maken van een meer algemene bespiegeling, anderzijds willen we uw brief ook meer in detail behandelen via een aantal concretere opmerkingen.

Wij herkennen de denklijn van uw brief en omarmen de aanbeveling om op basis van "Stappen Voorwaarts..." en met in achtneming van uw bevindingen en aanbevelingen een plan van aanpak op te stellen voor een integrale en kwalitatieve verbetering van de verschillende onderdelen van het subsidieproces. Wij beschouwen de door u gemaakte opmerkingen als een ondersteuning van de door ons ingeslagen en met de raad reeds in het voorjaar van 2009 besproken route. Tijdens de behandeling van "Stappen voorwaarts..." op 6 juli 2009 in de gecombineerde commissie Modern Bestuur en Maatschappij hebben wij, bij monde van wethouder Horn al een drietal toezeggingen gedaan die het subsidieproces aangaan:

- een voorstel over de wijze van omgaan met het eigen vermogen van gesubsidieerde instellingen opgebouwd uit gemeentelijke middelen;
- een discussie over de rol en de inbreng van de raad bij de ontwikkeling van programma's van eisen;
- een plan van aanpak waarin wij voorstellen doen met betrekking tot aanpassingen van de subsidieverordening die nodig zijn om het subsidieproces beter te laten verlopen.

Deze toezeggingen hebben wij bevestigd in onze vergadering van 14 juli 2009. Voor wat betreft de discussie rond de eigen vermogens leggen wij u, iets later dan gepland, in het voorjaar onze visie voor. In het licht van uw brief lijkt het ons zinvol om op de beide andere toezeggingen de standpuntbepaling van de raad hieromtrent af te wachten, alvorens wij u onze voorstellen voorleggen.

Bezoekadres
Stadhuisplein 130

Postadres
Postbus 90155
5000 LH Tilburg

Telefoon
013 542 88 11
Faxnummer
013 542 87 44
Doorkiesnummer
013 542 92 89

Beleidsontwikkeling
Ruimte en Economie
Milieu
Maatschappelijke Ontwikkeling
Onderwijs en Jeugd

College

Over het belang van een verantwoorde en zo efficiënt en effectief mogelijke inzet van overheidsmiddelen zijn wij het volstrekt eens. Het door u geformuleerde normenkader biedt als horizon een scherp perspectief met een hoog ambitieniveau. Raad en College staan gezamenlijk voor de uitdaging het proces hier naar toe voor de komende jaren vorm te geven. Dit vraagt van de organisatie, maar ook van het bestuur een aanzienlijke inspanning in termen van tijd, mensen en middelen. Het lijkt ons, gezien het gewicht van de te maken keuzes en het langere termijnperspectief, goed om hierover met de nieuwe raad in overleg te treden. Twee elementen zullen raad en College daarbij in ieder geval in de overwegingen moeten betrekken, namelijk: variatie in sturing en een goede balans in toezicht en regeldruk.

Variatie in sturing

Het lijkt ons wenselijk om variatie aan te brengen in de intensiteit van sturing: niet in elke situatie is de zwaarste sturing noodzakelijk. De mate waarin wij als lokale overheid willen sturen op de inzet van subsidiegelden is situatie-afhankelijk en heeft te maken met de verschillende stadia waarin een beleidsveld (of een deel daarvan) verkeert. We lichten dit toe met een tweetal voorbeelden. In een stabiele situatie kan, in overleg met de raad, genoeg worden genomen met een beperkt aantal beleidsuitgangspunten op basis waarvan eenvoudige programma's van eisen worden geformuleerd met een beperkt aantal afrekenbare doelen.

Een concreet voorbeeld hiervan is de wijze waarop we in de afgelopen jaren met de Openbare Bibliotheek Midden-Brabant zijn omgegaan. Deze organisatie toont zich langjarig een betrouwbare en coöperatieve partner die zijn werkzaamheden verricht binnen de context en richting van het gemeentelijke beleid. Ook het beleidsveld zelf is al jarenlang stabiel, er is een landelijk kader voor de innovatie van het bibliotheekwerk voorhanden en er zijn relevante benchmarkgegevens voorhanden. In een dergelijke situatie is het goed om, wanneer raad en College hierover overeenstemming hebben, onszelf te beperken tot *een samenhangend, sober en selectief toezicht*. Een prima leidraad hiertoe beschrijft de WRR in haar rapport "Bewijzen van goede dienstverlening" (2004). Dit rapport handelt over het inrichten van goede bestuurlijke verhoudingen rondom de maatschappelijke dienstverlening en is onverminderd actueel.

Is een beleidsveld volop in beweging, bijvoorbeeld door een sterk veranderend rijksbeleid of veranderende maatschappelijke inzichten, dan kan dit tot gevolg hebben dat onder druk van deze dynamiek een beleidskader snel verouderd raakt. Soms is de discussie in de maatschappij (en in de raad) nog niet voldoende gevorderd om een langlopend beleidskader op te funderen. In de huidige praktijk worden dan via (deel-)beleidsnota's nieuwe kaders ontwikkeld, op basis waarvan 'lichtere' programma's van eisen worden geformuleerd en maximaal één- of tweejarige subsidies worden toegekend. Zodra meer duidelijkheid en houvast ontstaat, kan volgens de geëigende weg een nieuw meerjarig kader worden ontwikkeld, waarop de volgende programma's van eisen worden gebaseerd. Actuele voorbeelden hiervan zijn de ontwikkelingen binnen het jeugdbeleid en de overgang van een groot aantal WMO-maatregelen van rijk naar gemeente.

College

De balans toezicht - regeldruk

Daarnaast zien we ons, ook ingegeven vanuit de rijksoverheid, voor de opgave gesteld om de balans te vinden tussen adequate sturing en verantwoordingsplicht enerzijds en het beperken van regeldruk anderzijds. Raad en College zullen tegen de achtergrond van het door u beschreven normenkader een goede balans moeten vinden tussen het verscherpen van toezicht en het terugbrengen van de regeldruk. Wij willen hierbij graag de principiële discussie voeren over de vraag wat de beste manier is om de controlerende taak van de raad te faciliteren. Wij zijn van mening dat de kwaliteit van de informatievoorziening hierin een centrale rol speelt en in veel mindere mate de hoeveelheid informatie. De van rijkswege ingezette ambitie om de regeldruk voor organisaties, professionals en burgers te verminderen moet in deze discussie goed worden meegewogen. We kunnen daarbij gebruik maken van kennis die op dit terrein elders is opgedaan, bijvoorbeeld via het Adviescollege toetsing administratieve lasten (Actal). Ook het VNG-programma "minder regels, meer service" is hierop gericht.

Daarnaast is het is van groot belang om de gewenste prestaties en eisen op het goede abstractieniveau te formuleren. De verantwoordingsgegevens moeten voldoende informatiewaarde hebben, maar tegelijkertijd het benodigde vertrouwen uitstralen in de professionaliteit van de betreffende instelling.

Los van deze algemene opmerkingen bij uw brief voelen wij ons uitgenodigd om op een aantal specifieke onderwerpen een inhoudelijke reactie te geven. Deze treft u aan in de bijlage bij deze brief.

Wij hebben er alle vertrouwen in dat uw Rekenkamerbrief leidt tot een vruchtbare discussie in de gemeenteraad en tussen raad en College, waarbij ons in gezamenlijkheid één doel voor ogen staat: de efficiënte en effectieve inzet van publieke middelen voor Tilburg.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van Tilburg,
de secretaris, de burgemeester,

drs. G.G.H.M. Haanen MBA

mr I.W. Opstelten

College

Bijlage

Specifieke opmerkingen bij de *Rekenkamerbrief Subsidiebeleid: een pleidooi voor een kwantumsprong*

Ad 1 Beleidskaders

Ten aanzien van uw opmerkingen over de programmabegroting (onder 1c) willen wij graag het volgende opmerken.

Zoals in de eindrapportage van de collegewerkgroep budgetcyclus en begroting van 16 december 2008 ook opgenomen en door de raad middels zijn besluit van 20 april 2009 bekrachtigd, is het smart definiëren van de gewenste specifieke verantwoordings- en sturingsinformatie bij het vaststellen van de beleidsnota's een continu ontwikkelproces waarvoor doorlopend aandacht nodig is.

Door in de begroting per programma aan te geven welke beleidsnota's hieraan gerelateerd zijn en wanneer er een nieuwe nota verschijnt, kan de raad de voortgang van die programma's nauwgezet volgen in de tijd. Het is overigens evident te stellen dat de verstrekte informatie bij dient te dragen aan de informatiebehoefte van de raad voor haar oordeels- en besluitvorming. De werkgroep concludeert dat er een goede vooruitgang te zien is in de diepgang van programma's alsook in de uitwerking van de verplichte paragrafen in de begroting doch is zich ervan bewust dat dit een continu ontwikkelings- en leerproces is. Wij zien de bemerkingen van de Rekenkamer naar aanleiding van het door haar uit te voeren onderzoek naar de Programmabegroting dan ook als een verdere stap in dit continue ontwikkelings- en leerproces.

Ad 3 Offerte en subsidiecontract

Bij punt 3c merkt u op dat de subsidievaststelling soms te laat plaatsvindt, wat de personele en organisatorische planning bij de instellingen kan bemoeilijken. Naar ons idee gaat het hier niet om de vaststelling van subsidie maar om de verlening van subsidie.

Ad 4 Verantwoording

Bij 4f. merkt u op dat de verantwoordingsrapportages van de instellingen weinig doorstromen naar de raad en dat daardoor de uitvoering van de controlerende rol van de raad wordt bemoeilijkt. Hiermee brengt u een nieuw item in. Graag willen we hierover met de raad van gedachten wisselen in het perspectief van de balans tussen toezicht en regeldruk

Ad 6 Beleidsevaluatie

Zoals aangegeven in de programmabegroting 2010 loopt de kadernota Kunstenmakers in 2010 af. In 2010 wordt deze kadernota geëvalueerd.

Ad 7 Informatieverstrekking aan en controle en sturing door de gemeenteraad

In 7a geeft u aan dat er geen duidelijke voortgang is te zien in de programmabegroting en -verantwoording 2008 met die van 2004. In 2008 is wel meer cijfermatige informatie opgenomen. Naar aanleiding van het onderzoeksrapport van de Rekeningcommissie in 2005 heeft het college een plan van aanpak opgesteld.

College

In dit plan zijn afspraken opgenomen met betrekking tot de informatieverstrekking aan de raad. Conform deze afspraken handelen we ook. De raadsleden die geïnterviewd zijn voor het onderzoeksrapport Stappen voorwaarts zijn tevreden over de informatievoorziening via begroting en jaarstukken. Zoals bij ad 3. al is aangegeven willen we graag hierover met de raad van gedachten wisselen in het perspectief van de balans tussen toezicht en regeldruk

Ad 8 Publieke verantwoording

Dit item is nieuw voor het college en met betrekking tot subsidieverlening geen onderdeel van het gemeentelijke beleid. Om die reden maakt dit item ook geen onderdeel uit van een programma van eisen. Ook over dit item willen we graag met de raad van gedachten wisselen en nadere afspraken maken.